

Број: 02/18
Датум: 28.05.2018. године

ЗАПИСНИК

Са друге сједнице Привредног савјета општине Дервента, одржане у Конференцијској сали општине Дервента, 28.маја 2018. године, са почетком у 11:00 часова

Присутни чланови Привредног савјета општине Дервента:

1. Милорад Симић, Начелник општине
2. Славен Пашалић, Начелник Одјељења за привреду и друштвене дјелатности
3. Горан Јефтић, Начелник Одјељења за стамбено-комуналне послове
4. Љубица Бећаревић, Начелник Одјељења за просторно уређење
5. Гроздан Ружичић, директор „Комуналац“ а.д. Дервента
6. Бранка Јовић, директор ЈУ Стручна и техничка школа Дервента
7. Бранимир Ђекић, представник ЈУ Средњошколски центар „Михајло Пупин“
8. Thomas Drittenpreis, „Tehpro CNC“ доо
9. Зоран Тошић, „Mreža network“ доо
10. Радован Пазуревић „Санино“ доо
11. Перо Ђурић, „Дрвопрерада Ђурић“, доо
12. Миро Асентић, „ЕХТА-Р“ доо

Одсутни чланови Привредног савјета :

1. Маријан Кљајић, предсједник Скупштине општине,
2. Бојко Гатарих, „Гатарих“, д.о.о. Дервента
3. Никола Дака, „Biofruktus“ доо
4. Ирена Вујичић „Isotec“ доо
5. Драго Наградић, „Nivex“, доо
6. Саша Мојевић, „Fructa trade“, доо
7. Бојана Станић, „Art line“, доо
8. Горан Пријевић, СУР „Gral“
9. Саша Мрђа, Металац МБМ“, доо

Сједници су присуствовали и запослени у
Општинској управи Дервента:

- Синиша Јефтић, замјеник Начелника општине
- Срђан Новић, технички секретар Привредног савјета
- Сњежана Ковачевић, Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
- Драган Вуковић, Стручна служба Начелника општине

Гости на сједници су били:

- Veronika Drittenpreis, представник фирме „Tehpro CNC“ доо
- Бојан Војводић, EU Pro Local

ДНЕВНИ РЕД

Тачка 1.

1. Уводна ријеч – Начелник општине;
2. Усвајање записника са првог састанка Привредног савјета;
3. Информације о спроведеним активностима у периоду између два састанка;
4. Спровођење иницијативе за унапрјеђење радне снаге у металском сектору;
5. Информације о пројектима релевантним за привреду;
6. Разматрање нових иницијатива за унапрјеђење пословног окружења и конкурентности МСП;
7. Закључци.

Тачка 1.

На почетку сједнице Начелник општине Милорад Симић је поздравио присутне чланове Савјета и истакао важност коју руководство општине придаје сарадњи са привредницима.

Нагласио је да желимо добро и да оно што имамо направимо бољим. Имамо добро развијену привреду, али желимо искорак. Истакао је да је из разлога што није било могуће ускладити термине за сједницу Привредног савјета дошло до кашњења у односу на планирани термин одржавања сједнице.

Начелник је истакао да општина има више сензибилности кад је у питању привреда, посао, и да он није унио политику у посао. Истакао је да општина Дервента по неколико параметара стоји у врху БиХ, а по више параметара у врху Републике Српске. Од општине Дервента направљена је отворена локална заједница. У ових 13 година, од када је на мандату Начелника општине, у свом раду је увијек сарађивао са привредницима, јавним предузећима и осталим који су везани за развој општине.

Општина Дервента је обезбиједила стабилан Буџет, подстицаје у пољопривреди, стипендирање студената и ученика, одговарајућу уписну политику, капитална улагања, а кредитна задуженост је такође мала. Општина такође нема бројну администрацију.

Истакао је да настоји да јако разумије привреднике и да зна да је јако тешко у привреди успјешно пословати. Све више људи у окружењу, па и даље широм свијета истичу да се у Дервенти добро ради, успјешно послује привреда, а све је то заслуга привредника и наравно општине са својом администрацијом. И раније је било покушаја укључивања привредника, кроз формирање Удружења привредника, али дијелом из политичких разлога то је завршило неуспјешно. У сарадњи са GIZ, са којим сада радимо жеља нам је да оформимо тим људи, који се наравно може увијек ширити, који ће радити на развоју привреде и општине.

Треба још радити на развоју општине. Уколико неко од садашњих чланова Привредног савјета буде желио да иступи из Савјета, наравно да може, а исто тако могуће је учланити још људи уколико буде потребе. Привредни савјет ће разматрати сва битна питања која се тичу привреде и утицаће на коначне одлуке. Привредници су и сада, а биће и даље савјетници Начелника општине у раду, када год се то тиче привреде и уопште живота на подручју општине.

Потребно је истаћи да сада на подручју општине има тридесетак страних инвеститора, са тенденцијом повећања до краја ове године за још два до три нова, и интензивне разговоре са још 2-3 инострана привредника. Наравно, уз ово, поштујемо домаће привреднике, којих није мали број и који вриједно раде.

Потом је технички секретар Привредног савјета Срђан Новић поздравио присутне и представио дневни ред сједнице. Обавијестио је присутне да је дошло до измјене у саставу Привредног савјета, јер је умјесто Драгана Пајића, који је био в.д. Начелника Одјељења за привреду и друштвене дјелатности за Начелника Одјељења именован Славен Пашалић, који је од сада члан ПС. Није било приједлога за допуну, односно измјену дневног реда.

Тачка 2.

Срђан Новић је позвао на изјашњавање о записнику са прве сједнице Савјета. Записник је једногласно усвојен од стране чланова Савјета.

У оквиру ове тачке дневног реда присутнима се обратио Зоран Тошић, потпредсједник Привредног савјета, и сложио се са приједлогом дневног реда. Истакао је да је циљ Савјета да верификује стварне проблеме и да се нађе рјешење.

Предложио је да се убудуће сједнице Савјета одржавају у фирмама чланова Савјета. Истакао је да је шанса да се знатна средства обезбиједи за металски и дрвени сектор, да ће убудуће хемијска индустрија, односно индустрија неметала бити све више актуелна и бити у прилици да повлачи знатна средства путем пројеката.

Тачка 3.

У оквиру ове тачке дневног реда технички секретар ПС је упознао присутне да је у периоду између два састанка ПС упућена иницијатива Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске за укидање обавезе полагања санитарно-хигијенског минимума сваке 4 године укидању санитарног минимума (за привреднике који послују у области обраде хране).

Тачка 4.

Срђан Новић, технички секретар Привредног савјета упознао је присутне да проведена анкета у области металског сектора, односно извршена процјена потреба за радном снагом металског сектора на подручју општине Дервента.

Разумијевање препрека и проблема са којима се суочавају локална предузећа у металском сектору на подручју општине Дервента најважнији је корак ка побољшању услова за пословање. Одговори добијени од 12 представника фирми прилика је да се идентификују проблеми привредника из металског сектора, када је ријеч о проблемима запошљавања и проналажења адекватне радне снаге. Мишљење и ставови привредника и подузетника важан су корак за креирање конкретних кракорочних, средњорочних и дугорочних мјера за унапрјеђење локалног економског развоја и пословања металског сектора на подручју општине Дервента.

Анкета фирми из металског сектора спроведена је током јануара 2018. године и обухватила је укупно 12 представника металског сектора који су попунили и послали упитник органима општине задуженим за локални економски развој, што је око 60% од укупног броја предузећа која послују у овом сектору у општини Дервента.

Упитник се састојао од 14 отворених и затворених питања подијељених у три групе. Прва група питања тичала се дефицитарности кадрова, друга група питања се односила на преквалификацију, доквалификацију и обуку кадрова, а трећа група питања се односила на будуће планове анкетираних фирми који се тичу запошљавања нових радника.

Циљ анкете је био да утврди структуру дефицитарних кадрова, колико су представници металског сектора задовољни постојећом радном снагом, могућностима за доквалификацију и преквалификацију кадрова, развојним плановима који се тичу запошљавања и обуке радника, као и мишљење преставника металског сектора о плановима за формирање Фондације за техничко-технолошку едукацију и предузетништво и њеном дјеловању.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ НАКОН ПРОВЕДЕНЕ АНКЕТЕ

Недостатак радне снаге адекватних стручних профила - уписна политика не прати потребе привреде. На основу резултата анкете најтраженија дефицитарна занимања су машински техничари, односно алатничари, а затим екструдери, бравари – машинбравари и вариоци. Тренутна структура уписаних ученика указује да образовање не прати адекватно потребе привреде, осим дјелимично када је ријеч о занимању бравара.

Препорука је да се да се документовано предложи промјена структуре уписивања ученика за подручје рада машинства и обраде метала и у складу са техничким и кадровским могућностима дати приједлог за оснивање нових смјерова.

Све фирме имају проблем са проналаском радника са одговарајућим вјештинама и знањима за рад због недостатка практичног знања, непостојања кадрова на тржишту, необучене радна снаге и одласка квалификованих радника у иностранство. Иако резултати анкете наводе бројне разлоге за неадекватну понуду на тржишту рада, већина анкетираних (83%) наводи да је дјелимично задовољна тренутним радницима. Званични подаци о уписној политици потврђују наводе анкетираних фирми да нема образовних кадрова одговарајућих профила на тржишту рада.

Анкетирани сматрају да образовне установе у Дервенти треба да школују машинске техничаре, ЦНЦ оператере и програмере и браваре, што је у складу са дефицитарним занимањима у њиховим предузећима.

Недостатак практичне обуке. Сви анкетирани су незадовољни знањем које ученици стичу у средњим школама у Дервенти, а као разлоге наводе, прије свега, веома мало практичне обуке коју ученици похађају током школовања.

Препорука је да предузећа из металског сектора, уз помоћ јединице локалне самоуправе пронађу модалитете за ванинституционално обучавање радне снаге ради преквалификације, стицања практичних знања и додатних обука. Оснивање Фондације за техничко-технолошку едукацију и предузетништво представља добру полазну основу за успјешну едукацију радне снаге и провјеру способности и знања потенцијалних радника.

Препорука је да се кроз иницијативу упуту приједлог ревизије школског програма и формирање стручног тијела које би радило на усаглашавању школског курикулума са потребама привреде. Оваква иницијатива треба да буде покренута кроз јавно-приватни дијалог, као заједничка иницијатива металског сектора и општине Дервента, јер о овом питању одлучују републички органи.

Три четвртине анкетираних је у анкети подржало иницијативу за оснивање Фондације и спремно је да пошаље своје раднике на обуку на неколико мјесеци, с тим што су неки од њих навела да би прихватили обуку на радном месту, а не у просторијама Фондације. Фирме које су остале неопредељене сматрају да је потребно да добију више конкретних информација, од чега ће зависити и њихова одлука.

Препорука је да се привреди додатно појасни улога Фондације и да се заједно са привредом дефинише оквир дјеловања Фондације и њена улога. Потребно је јасно дефинисати улоге привреде, општине и образовних установа и јасно назначити корист коју привреда може имати од оснивања Фондације.

Све анкетиране фирме су потврдиле намјеру да запошљавају нове раднике у 2018. и 2019. години, у просјеку 6.5 нових радника годишње по фирми, а када је ријеч о структури кадрова које планирају да упосле она се подудара са структуром дефицитарних и тражених занимања наведених у одговорима на питања из анкете.

Резултате анкете треба допунити и информацијом о тренутном стању на тржишту радне снаге, нарочито када су у питању високообразовани кадрови који се наводе као дефицитарни. Прије свега, потребно је да се утврди број машинских инжењера и програмера, који би се могли преквалификовати у ЦНЦ оператере, односно, инжењере мехатронике.

Препорука је да уради анализа флукуације радне снаге, односно да се утврди колико радници остају у просјеку ангажовани у једној фирми и који су разлози одласка радника. Додатна препорука је разматрање опције стипендирања ученика током средњошколског образовања са могућношћу запослења по завршеном школовању.

Металски сектор у општини Дервента сусреће се са значајним изазовима, а кључ превазилажење проблема са којима се суочавају предузећа из овог сектора је међусобна сарадња предузећа која припадају овом сектору и сарадња са Општином, у циљу проналажења дугорочнијих рјешења за образовање, преквалификацију и доквалификацију кадрова у складу са потребама привреде

Тачка 5.

Када се говори о пројектима релевантним за привреду, технички секретар привредног савјета је представио пројекте у којима је општина Дервента партнер на реализацији. То су пројекти „INOVAR“, који се односи на повећање конкурентности металског сектора, пројекат „LocalInterAct“, који се проводи у сарадњи са партнерима на пројекту – ЕДА, Агенција из Бања Луке, општина Лакташи и општина Прњавор, и пројекат „Јачање извозних капацитета МСП у

металској индустрији“.Констатовано је да је најмање активности реализовано у оквиру трећег пројекта.У оквиру овог пројекта Дервента је партнер са општином Градишка. Циљ је набавка ЦНЦ тренажера.У оквиру пројекта проводи се обука за професоре на Машинском факултету у Бања Луци, а реализоваће се и обука за ученике.

Током ове седмице очекује се примопредаја тренажера.

Тачка 6.

Након представљања пројекта за ријеч се јавио Зоран Тошић и тражио додатна појашњења за пројекат везано за извоз (пројекат-„ИНОВАР“). Истакао је да се директни извоз не подржава. На Привредној комори покушавају да то заживи, али тешко иде од 2013. године. Појашњења је дао Срђан Новић. Рекао је да то пројекат Привредна комора РС аплицирала на ЕУ „ProLocal“, општина Дервента није партнер, већ се пројекат спроводи на територији општине Дервента. Нема довољно капацитета, па се касни са имплементацијом пројекта.

Г-дин Тошић је истакао да су битне обуке на ЦНЦ тренажерима и да су његови радници ишли на обуку.

Затим се за ријеч јавио Радован Пазуревић и дао осврт на актуелне едукације из области металског сектора. Истакао је да без „дуалног образовања“, или „шегртовања“ заиста неће бити помака у систему образовања. Мишљења је да школе требају бити носиоци комплетног циклуса образовног процеса од почетка до краја, а на крају обрзовања да ученици одлазе гдје желе да раде.

Срђан Новић је поредложио да се школи набави опрема, а професоре пошаље на обуку и остале школе опремити да могу да одговоре захтјевима привреде.

Зоран Тошић је у свом обраћању истакао проблем одсељавања радника из Дервенте. Предузеће Мрежа Network је почело градњу станова за радника са циљем да их задрже у Дервенти. По његовом мишљењу потребно је да стручњаци усмијеравају ученике у погледу избора занимања.

Thomas Drittenpreis, „Техпро CNC“ доо, истакао је да радници иду из БиХ тамо гдје мисле да је живот атрактивнији. У његовој фирми су радили на томе да ријеше актуелне проблеме- везано за здравство, пензиони систем и др. проблеме и успјели су за сада задржати раднике. Потребно је овдје да радимо више, да град буде већи и да имамо атрактивнија радна мјеста. Потребно је увести праксу додјеле плакета, похвала за добре и стручне раднике у свом занату, а да општина посредује у томе.

Перо Ђурић је у својој дискусији истакао да је проблем образовања кадрова већ дуги низ година проблем у општини. Његов приједлог је да треба повећати плате радницима, а привреди треба вратити „дио колача“.Сматра да је порез на добит велики. Предлаже да се младим брачним паровима додијеле бесплатни плацеви и омогуће бесплатне грађевинске дозволе. Држава треба да смањи обавезе за привреднике, а да се повећају плате радницима. Сматра да ће стране фирме, уколико се овако настави отићи из Дервенте.

Бранка Јовић, директор Стручне и техничке школе Дервента потврдила је да је у школи урађено доста и да су по питању уписне политике учинили што су могли и усагласили се са потребама привреде, те направили добро рјешење. Истакла је да је мало ученика у школи. Предложила је да се у након основне школе онемогући ученицима аплицирање за занимања за која нису заслужни по свом дотадашњем успјеху у основној школи. Потребно је направити квоту (ученицима са лошијим успјехом онемогућити упис у одређена занимања).

Начелник општине Милорад Симић је позвао привреднике да приједлоге нових иницијатива доставе техничком секретару, па да се након тога састане Привредни савјет и разматра их. Нагласио је да је потребно кооптирати још један број људи у Привредни савјет, на примјер треба укључити два или три пољопривредна произвођача. Они сви заједно морају бити корективни фактор бирократији. Потребно је до 30 представника привреде у Привредном савјету за допринос општој ствари, а који ће видјети и своје интересе у томе.

Истакао је да су ово наши проблеми, да је за то да се утврди политика – општина и привредници заједно, везано за плацеве за градњу индивидуалних стамбених јединица. Рекао је да Закон не препознаје бесплатну земљиште за градњу. Идеја је да се омогући на неки начин повољнија продаја општинског земљишта за индивидуалну стамбену градњу младим брачним паровима, како би се ријешило стамбено збрињавање под повољнијим условима.

Истакао је да је потребно да се искристализују питања која треба постављати Влади РС, односно надлежним Министарствима, да нас разувјере или да нам помогну на локалном нивоу. Предложио је да се убудуће сједнице Савјета одржавају у фирмама, чији су представници чланови Савјета.

Тачка 7.

У оквиру ове тачке дневног реда сумиране су предложене иницијативе на овој сједници и донесени закључци:

- 1) Задужује се Одјељење за привреду и друштвене дјелатности да упути иницијативу Министарству индустрије, енергетике и рударства Републике Српске за поновно активирање додјеле субвенција за подстицај извоза или да се изнађе начин додјеле субвенција према принципима пројектног финансирања као подршка реализацији развојних пројеката извозно оријентисаних предузећа;
- 2) Задужује се Одјељење за привреду и друштвене дјелатности да изврши анализу различитих начина продаје општинског земљишта за индивидуалну стамбену градњу, како би се омогућило младим брачним паровима рјешавање стамбеног збрињавања под повољнијим условима.

Састанак је завршен у 13,10 часова.

Записник сачинио:

Срђан Новић, технички секретар

Предсједник Привредног савјета

Милорад Симић